

MAMPHELA RAMPHELE

Vertrouwen in de Regenboognatie

INTERVIEW De weduwe van Steve Biko doet optimistisch mee aan de Zuid-Afrikaanse verkiezingen.

door onze correspondent
Miriam Manna

In het buitenland kent men Mamphela Ramphele als de weduwe van antiapartheidsactivist Steve Biko. In Zuid-Afrika staat ze echter vooral bekend om haar vlijmscherpe tong, waarmee ze de overheid regelmatig bekritiseert. Haar besluit om mee te doen aan de parlementsverkiezingen van volgend jaar was voor velen, inclusief haarzelf, dan ook geen échte verassing. „In wezen zit ik al 45 jaar in de politiek”, glimlacht Ramphele (76), die opgroeide in de straatarme provincie Limpopo en het in de loop der jaren schopte tot sociaal antropoloog, doctor in tropische ziekten en voorzitter van de raad van bestuur van goudproducent Gold Fields. Met haar wens de politiek in te gaan, wil ze niet op de roem van de in 1977 overleden Biko teren. „Steve en ik deelden een droom van een vrij Zuid-Afrika, inderdaad. En ja, hij was bekender dan ik. Echter, wat ik doe, doe ik op eigen kracht. We moeten uitkijken dat we vrouwen niet enkel in het licht zien van mannen. Ik ben mijn eigen persoon.” Niet zozeer de nalatenschap van en haar verleden met Biko, maar de Zuid-Afrikaanse jeugd en hun problemen spoorden Ramphele aan om de politiek in te gaan. „Na de publicatie van mijn laatste boek, ‘Gesprekken met mijn zonen en dochters’, kreeg ik van steeds meer jongeren te horen hoe graag ze mij in de politiek zouden wil-

len zien. Als brug tussen de oude generatie die voor vrijheid vocht en de jonge generatie die in vrijheid werd geboren Vandaar mijn beslissing om Agang (‘Laat ons bouwen’ in het Sesotho, een van de elf officiële talen in Zuid-Afrika, red.) op te richten.” Haar doel is om het collectieve vertrouwen in de Regenboognatie opnieuw te doen ontbranden ‘zodat het volk zich weer wil inzetten voor zijn land, zoals we dat deden tijdens de apartheid’.

Over het algemeen zegt Ramphele met een glimlach terug te kijken op haar tijd als antiapartheidsactivist. Er waren uiteraard ook momenten dat het allemaal tegenzat. De dood van haar dochtertje bijvoorbeeld. In 1974 overleed het meisje, het eerste kind van Biko, aan de gevolgen van longontsteking. Ze was slechts drie maanden oud. Drie jaar later, in 1977, werd ze door het apartheidsregime voor een periode van zeven jaar verbannen naar Tzaneen, een stad in het noorden van het land. Dat jaar overleed ook Biko, van wie ze op dat moment voor de tweede keer in verwachting was, na een hardhandig en langdurig politieverhoor. Hij liep daarbij zwaar hoofdletsel op. Veel wil Ramphele niet kwijt over de dood van haar geliefde. Liever heeft ze het over het heden en de toekomst van Zuid-Afrika. Volgens haar is het tijd dat de ‘Zuid-Afrikaanse droom’ werkelijkheid wordt. Daarin staat goed, eerlijk en efficiënt leiderschap centraal.

„Het huidige regime erkende dat tachtig procent van de openbare scholen niet goed functioneert en dat corruptie een enorm probleem is binnen de openbare sector. Maar wat wordt er gedaan tegen de schulden? Niets”, zegt ze, verwijzend naar de behoorlijk slechte plek van Zuid Afrika in de internationale corruptie-index. Het maakt Ramphele nog geen pessimist. „Mijn doel is om te bouwen, niet om het ANC te ondermijnen – al word ik daar regelmatig van beschuldigd. Echter, wanneer je bouwt, moet je weten wat er goed en wat er verkeerd zit, zodat je bepaalde fouten niet herhaalt.”

■ Mamphela Ramphele, weduwe van Steve Biko, de antiapartheidsactivist die in 1977 na een politieverhoor aan zijn verwondingen overleed. foto Leon Neal/AFP

Mursi verdedigt leger, bevordert militairen

CAIRO - De Egyptische president Mursi heeft berichtgeving die hij een ‘campagne tegen het leger’ noemde, veroordeeld en meteen drie topmilitairen bevorderd. Hij ging hiertoe over nadat de Britse krant *The Guardian* donderdag had gemeld dat de Egyptische leider sinds januari beschikt over een vertrouwelijk rapport, waarin staat dat het leger zich tijdens de opstand in 2011 schuldig heeft gemaakt aan het martelen en doden van burgers. Legerartsen kregen van de militaire top de opdracht om gewonde demonstranten te opereren zonder verdoving. De commissie die het rapport opstelde, zou de regering hebben aanbevolen nader onderzoek in te stellen naar de betrokkenheid van topmilitairen. Mursi vindt dat kennelijk niet nodig, gezien zijn steun aan het leger.

Scherpgeprijsde Last Minutes

Nog 3 dagen

50^{p.p.} extra Kassakorting op zovakanties!

Met vertrek in april t/m oktober

Gambia
Htl. Lemon Creek***
Klantbeoordeling: 8,5
8 dagen, logies/ontbijt

Per persoon v.a. **499,-**

Florida - Orlando
Htl. Ramada Plaza Resort****
Nieuw bij Arke
9 dagen, logies/ontbijt

Per persoon v.a. **599,-**

Curaçao
App. Chogogo Resort****
Klantbeoordeling: 8,6
9 dagen, logies

Per persoon v.a. **699,-**

Kaapverdië
ClubHtl. RIU Karamboa****
Klantbeoordeling: 8,7
8 dagen, All Inclusive

Per pers. v.a. **749,-**

Dominicaanse Republiek
ClubHtl. RIU Merengue****
Klantbeoordeling: 8,4
9 dagen, All Inclusive

Per pers. v.a. **849,-**

Mexico
Htl. Grand Coco Bay****
Klantbeoordeling: 8,3
9 dagen, All Inclusive

Per persoon v.a. **899,-**

Macedonië
Htl. Belvedere****
Nieuw bij Arke
8 dagen, logies/ontbijt

Per persoon v.a. **219,-**

Algarve
App. Squash***
Klantbeoordeling: 6,7
8 dagen, logies

Per persoon v.a. **249,-**

Turkije - Kusadasi
Htl. Ozelik****
Klantbeoordeling: 7,1
8 dagen, halfpension

Per persoon v.a. **299,-**

Costa del Sol
App. Nuriasol***
Klantbeoordeling: 7,4
8 dagen, logies

Per persoon v.a. **329,-**

Kos
Htl. Palm Beach***
Klantbeoordeling: 7,1
8 dagen, halfpension

Per persoon v.a. **339,-**

Egypte - Sharm el Sheikh
Htl. Falcon Hills****
Klantbeoordeling: 8,0
8 dagen, All Inclusive

Per persoon v.a. **399,-**

Vlieg met ArkeFly en kies uw comfort: Economy, Comfort en Premium Comfort. Alleen bij Arke!

→ Arke.nl | 130 winkels | 0900 8847 € 0,15
minuut

World of TUI

Alle prijzen zijn vanafprijzen per persoon en o.b.v. 2 personen, incl. vlucht Economy Class, luchthavenbelasting en brandstofkosten, excl. overige toeslagen. De Kassakorting van 50,- is per persoon en geldt op zovakantie boekingen gemaakt in de periode 10 t/m 15 april 2013 en met vertrek in april t/m oktober 2013 incl. vlucht met ArkeFly of Transavia. Voor de exacte prijzen en voorwaarden verwijzen wij u naar één van de Arke winkels of Arke.nl. Prijswijzigingen, zet- en drukfouten voorbehouden.

Zo wil ik het...

Arke